



CTU0P01E8SYD

CET

CET CAPITAL S.R.O.

Klimentská 1216/46, 110 02 Praha 1, Tel +420 222 191 130 Fax +420 222 191 200

| | |
|----------------------------|---------------|
| Český telekomunikační úřad | |
| doručeno osobně v | 11. 2. 8. 46D |
| dne | 11-05-2012 |
| číslo | 18 |
| počet listů | 18 |
| počet listů příloh nebo | |
| počet svazků příloh | |

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

Název návrhu dokumentu ke konzultaci:

„Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz“

Identifikační údaje dotčeného subjektu:

CET Capital s.r.o., Klimentská 1216/46, 110 02 Praha 1

IČ: 27927267

Kontaktní osoba: Ing. Jan Lembas

Tel.: 222 191 130

e-mail: jan.lembas@cet.cz

Datum: 11.5.2012

Oprávněná osoba: Ing. Jan Lembas, jednatel

Podpis oprávněné osoby:

Jan Lembas

CET Capital s.r.o. (CET) vítá možnost přispět do veřejné diskuse k návrhu dokumentu „Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz“ (dále jako „Návrh vyhlášení“). Výsledky aukce na dlouhou dobu zcela zásadně determinují konkurenční prostředí na českém trhu elektronických komunikací a významným způsobem ovlivní růst internetové ekonomiky a mezinárodní konkurenceschopnost České republiky. Našimi připomínkami bychom rádi podpořili naplnění záměru Vlády ČR zvýšit mezinárodní konkurenceschopnost České republiky a přispěli k realizaci deklarovaných cílů aukce.

I. Připomínky CET k návrhu dokumentu „Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz“:

Připomínka č.1

Úvod

V úvodu “Návrhu vyhlášení” Úřad definuje následující cíle výběrového řízení:

1. Rozvoj nových služeb elektronických komunikací prostřednictvím bezdrátových vysokorychlostních sítí, zejména mobilního charakteru;
2. Vytvoření podmínek pro technologickou inovaci;
3. Zajištění efektivního využití jednotlivých částí kmitočtového spektra podle potřeb provozovatelů veřejných komunikačních sítí;
4. Podpora hospodářské soutěže v oblasti mobilních služeb s dopadem na celý trh elektronických komunikací, což ve svém důsledku bude znamenat přínos pro koncové uživatele;
5. Vytvoření podmínek pro případný vstup dalších subjektů na trh, protože v rámci nabízeného souboru kmitočtů bude možné získat rádiové kmitočty v rozsahu i množství obdobném, který mají v ČR k dispozici současní poskytovatelé mobilních služeb.

Domníváme se, že kmitočtové spektrum je veřejným vlastnictvím občanů České republiky, za něž je spravuje stát, a proto by v bodě 3. vedle potřeb provozovatelů veřejných komunikačních sítí měla být uvedena i tato skutečnost. Navrhujeme nahradit bod 3. následujícím textem:

“Zajištění efektivního využití jednotlivých částí kmitočtového spektra v zájmu spotřebitelů a podle potřeb provozovatelů veřejných komunikačních sítí;”

V ostatním s těmito cíly souhlasíme a jejich naplnění by určitě významně přispělo k posílení mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky, nebýt stávající situace na českém trhu elektronických komunikací deformovaném oligopolem tří mobilních operátorů. Existence tohoto oligopolu představuje vážné zábrany k realizaci navrhovaných cílů aukce. CET je přesvědčen, že navrhované podmínky výběrového řízení – aukce, nepovedou k naplnění deklarovaných cílů.

Odůvodnění:

Rozvoj nových služeb

Rozvoj nových služeb elektronických komunikací prostřednictvím bezdrátových vysokorychlostních sítí, zejména mobilního charakteru, musí zahrnovat veškeré dostupné aplikace a nemůže být omezován ze strany operátorů. Technologie LTE vytváří prostor pro celou řadu nových služeb, z nichž pravděpodobně nejvýznamnější z hlediska celkového

dopadu na současný trh mobilních komunikací je hlasová aplikace VoLTE. Stávající mobilní operátoři mají zájem využít volné kmitočty především pro vysokorychlostní přístup k síti Internet, případně další služby nabízené a zpoplatněné operátory, a spolu s ostatními mobilními operátory se brání proti tlakům na síťovou neutralitu, která by jim bránila blokovat či omezovat aplikace třetích stran, protože by to narušilo jejich současný obchodní model. Pokud budou nabízené kmitočty v aukci rozděleny mezi oligopolní operátory, rozvoj nových služeb elektronických komunikací prostřednictvím mobilních bezdrátových sítí bude omezen.

Vytvoření podmínek pro technologickou inovaci

Stávající operátoři nebyli schopni ani za deset let (Telefónica, T-Mobile), respektive sedm let (Vodafone), vybudovat kvalitní síť 3G a využít veškerého technologického pokroku, který nejnovější verze HSPA nabízejí. Při dlouhodobě nízké míře investic a výzvám, kterým Telefónica a Deutsche Telekom čelí na ostatních trzích, si lze jen velmi těžko představit, že urychlí rozvoj 3G sítí a zároveň budou investovat do rychlého budování LTE sítí, přechodu na LTE Advanced a neprodleného nasazování posledních verzí nejrychleji se rozvíjející mobilní technologie za posledních dvacet let. Rozdělení kmitočtů mezi oligopolní operátory je k technologické inovaci motivovat nebude.

Efektivní využití jednotlivých částí kmitočtového spektra

Oligopolní operátoři dosud plně nevyužívají rádiových kmitočtů v pásmu 2100 MHz, určených pro budování sítí 3G, a v jejich zájmu není ani brzká migrace mobilních hlasových služeb z technologie GSM na technologii VoLTE v sítích LTE, která by výrazně přispěla k efektivnějšímu využívání kmitočtů v pásmech 900 MHz a 1800 MHz a uvolnila je pro podporu mobilních širokopásmových služeb. Dosavadní přístup oligopolních operátorů k využívání přidělených rádiových kmitočtů nedává dostatečné záruky, že budou bez impulsu v podobě nové konkurence efektivně využívat kmitočty pro síť 4G.

Podpora hospodářské soutěže v oblasti mobilních služeb

Hospodářská soutěž v oblasti mobilních služeb se zvýší pouze v případě příchodu nového operátora. Bez něj budou mít veškeré doprovodné podmínky týkající se povinnosti držitelů kmitočtů v pásmu 800 MHz otevřít své síť pouze omezený dopad. Oligopolní operátoři nemají povinnost otevřít ostatním operátorům své stávající síť, takže případní virtuální operátoři budou mít možnost využít pouze jejich nabídky datových služeb v nově budovaných sítích LTE. Podle rozvojových kritérií mají operátoři na celorepublikové pokrytí pět let, takže do té doby nebude moci žádný alternativní operátor nabízet plnohodnotné celoplošné služby. Navíc mohou operátoři kontrolovat cenovou úroveň služeb v sítích 3G a 4G účtováním zvláštní prémie za služby v LTE sítích, jak to již například dělají v Německu, a tím zcela marginalizovat případné pokusy alternativních operátorů o využití jejich kapacity ve 4G sítích. V neposlední řadě alternativní operátoři nemohou vůbec ovlivnit míru investic a technologické inovace.

Vytvoření podmínek pro případný vstup dalších subjektů na trh

Rádiové kmitočty nabízené v aukci budou přiděleny úspěšným účastníkům aukce na 15 let. Je proto třeba se dívat na budoucí rozložení konkurenčních sil na českém trhu mobilních

komunikací v tomto časovém horizontu. Je sice velmi pravděpodobné, že technologie GSM i UMTS budou provozovány ještě po dlouhou dobu, ale dříve nebo později přejdou všichni operátoři na technologii LTE. Aby mohl případný čtvrtý operátor efektivně konkurovat stávajícím mobilním operátorům, musí mít možnost získat v aukci takové množství kmitočtů, které mu umožní nejenom vybudovat novou nezávislou mobilní síť, ale především zachovat si dlouhodobou konkurenceschopnost i po té, až ostatní operátoři plně migrují na LTE. Přitom tempo této migrace bude záležet právě na tom, zda se podaří prostřednictvím aukce přilákat nového silného investora.

Pro technologii LTE jsou v Evropě použitelná pásma 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz – celkem se jedná o 590 MHz. Z tohoto množství již byly stávajícím operátorům přiděleny kmitočty v celém pásmu 900 MHz, přibližně 2/3 pásma 1800 MHz a v celém pásmu 2100 MHz – celkem 290 MHz, t.j. 49% veškerých kmitočtů využitelných pro LTE. 300 MHz, neboli 51% využitelných kmitočtů, se bude dražit v aukci. Navrhované podmínky aukce umožňují případnému novému zájemci vydražit 2x15 MHz v pásmu 1800 MHz a 2x10 MHz v pásmu 2600 MHz. Těchto 2x25 MHz ve dvou pásmech představuje 17% z kmitočtů nabízených v aukci a 8 % z celkového množství kmitočtů vhodných pro nasazení technologie LTE. Ze zkušeností z již proběhlých aukcí v Evropě a navrhovaných aukčních podmínek v České republice vyplývá, že všechny ostatní kmitočty si mezi sebe rozdělují stávající mobilní operátoři. Po ukončení aukce by potom každý z nich vlastnil kmitočtové přiděly ve všech pěti dotčených pásmech, konkrétně 2x10 MHz v pásmu 800 MHz, 2x10 až 2x12,5 v pásmu 900 MHz, v průměru 2x20 MHz v pásmu 1800 MHz, 2x20 MHz v pásmu 2100 MHz a 2x20 MHz v pásmu 2600 MHz. To je pro každého nejméně 2x80 MHz, nepočítáme-li 45 MHz TDD kmitočtů v pásmu 2600 MHz, neboli více než tři krát tolik, než by mohl získat potenciální nový operátor.

Hodnota rádiových kmitočtů nabízených v aukci je pro stávající operátory a potenciální nové uchazeče diametrálně odlišná. V zásadě však platí, že hodnota rádiových kmitočtů je odvozena od množství a cen služeb, které s pomocí těchto kmitočtů operátor bude moci po dobu platnosti přidělu na trhu realizovat.

Pro stávající operátory je hodnota volných kmitočtů odvozena od budoucích příjmů realizovaných při zachování obchodního modelu založeného na pozvolném snižování příjmů z hlasových služeb a SMS a postupném nárůstu příjmů z datových služeb. Pro společnosti Telefónica CR a T-Mobile CR lze hodnotu nabízeného rádiového spektra kvantifikovat rovněž jako současnou čistou hodnotu oligopolní marže agregované po dobu platnosti kmitočtového přidělu, t.j. na příštích 15 let. Obě společnosti dosahují dlouhodobě na českém trhu provozního cash flow o 20% vyššího, než je průměr jejich sesterských operátorů v ostatních evropských zemích, a tento rozdíl představuje oligopolní marži, která přímo ovlivňuje hodnotu nabízených kmitočtů pro uvedené operátory. Veškeré ostatní metody používané pro výpočet hodnoty rádiového spektra, zejména nejjednodušší porovnání na bázi „cena/MHz/pop“, se v podmínkách českého mobilního oligopolu jeví jako irelevantní.

Naproti tomu případný nový operátor může odvozovat maximální hodnotu nabízených rádiových kmitočtů od:

- a) velikosti budoucího trhu mobilních dat a podílu, který na něm může realisticky získat;

- b) budoucích cen širokopásmových služeb, poskytovaných na trhu s vysokou mírou konkurence, kterou svým vstupem zapříčiní.

Při vstupu nového operátora na trhy s nízkou úrovní konkurence je běžné, že ceny skokově klesnou o 30% i více. Příkladem mohou být vstup operátora Wind na kanadský trh mobilních služeb nebo nedávný vstup operátora Free na mobilní trh ve Francii. Nový operátor rovněž nemůže počítat s lukrativními příjmy z mobilních hlasových služeb a SMS, protože hlas je v sítích LTE nahrazen aplikací VoLTE a SMS sociálními sítěmi typu Facebook.

Budoucí konkurenční boj na mobilních trzích, včetně toho v České republice, se bude odehrávat na technologické platformě LTE-Advanced, která umožňuje spojování kanálů z různých kmitočtových pásem do jednoho celku a od toho se odvíjí celková kapacita sítě a kvalita služeb, včetně rychlosti stahování a odesílání dat. Po přechodu ostatních mobilních operátorů na LTE-Advanced by případný nový operátor nemohl efektivně reagovat na jejich nabídku a čelil by nebezpečí postupné ztráty svého postavení na trhu. Nabízené kmitočty jsou na dlouhou dobu posledními, které jsou pro mobilní služby uvolněny, a jakýkoliv podnikatelský model pro novou celoplošnou mobilní síť může být postaven pouze na této nabídce. V otevřené aukci nemůže potenciální nový operátor v žádném případě uspět proti nabídce stávajících operátorů, a proto je velmi nepravděpodobné, že se při zachování navrhovaných podmínek nový zájemce do takové aukce přihlásí. Ve všech dosavadních aukcích, které byly otevřeny všem uchazečům bez omezení, zvítězili vždy stávající operátoři. Součástí rozhodovacího procesu každého seriózního investora je důvěra ve schopnost dlouhodobého zhodnocování dané investice a navrhované podmínky aukce, přes některé pozitivní doprovodné podmínky, tuto důvěru nevzbuzují.

Případný nový subjekt může v aukci reálně vydražit 8% z veškerých kmitočtů vhodných pro nasazení technologie LTE a v otevřené soutěži těžko v aukci zvítězí nad stávajícími mobilními operátory, kteří brání svoji oligopolní marži. Na digitální dividendu, nutnou k celoplošnému pokrytí, proto nedosáhne a vyčleněné kmitočty v pásmech 1800 MHz a 2600 MHz nestačí k pokrytí celého území republiky. Bude mít sice přístup do LTE sítí stávajících operátorů na venkově, na jejich dobudování však může čekat až pět let a nemá žádnou možnost ovlivnit ceny, za které bude přístup do LTE sítí v pásmu 800 MHz nabízen. V žádném případě se nejedná o možnost „získat rádiové kmitočty v rozsahu i množství obdobném, který mají v ČR k dispozici současní poskytovatelé mobilních služeb“.

Připomínka č.2

3.2 Cíle výběrového řízení

Nejsme přesvědčeni, že navrhované podmínky aukce povedou k naplnění cílů výběrového řízení.

Odůvodnění:

Odůvodnění je uvedeno v připomínce č. 1 a vyplývá z našich vlastních dlouhodobých a hlubokých analýz trhu elektronických komunikací v České republice a jeho srovnáním s globálními trendy.

Připomínka č.3

3.3 Předmět výběrového řízení

Navrhujeme spojit úsek 1842,3–1842,9/1747,3-1747,9 MHz, zařazený do bloku B2, s úsekem 1842,9-1857,9/1747,9-1762,9 MHz do jednoho celistvého bloku B1.

Odůvodnění:

Podrobnosti a odůvodnění jsou uvedeny v připomínce č. 6 u kapitoly 4.1.2 Pásmo 1800 MHz.

Připomínka č.4

3.6 Lhůty výběrového řízení

V “Návru vyhlášení” se uvažuje lhůta pro doručení Žádostí o udělení práv k využívání rádiových kmitočtů v délce 49 dní od Vyhlášení výběrového řízení. Navrhujeme tuto lhůtu prodloužit na 4 měsíce a případně zkrátit některé lhůty mezi doručením Žádostí a vlastní aukcí.

Odůvodnění:

Navrhovanou lhůtu 49 dní považujeme za nedostatečnou s ohledem na nutné vnitřní schvalovací procesy potenciálních nových uchazečů, které souvisejí s podáním Žádosti a složením záruky. Schvalovací proces nelze formálně zahájit na základě “Návru vyhlášení”, ale pouze po oficiálním zveřejnění definitivních podmínek aukce ve Vyhlášení výběrového řízení. Účastníkům aukce a zejména případným novým zájemcům o vstup na český trh mobilních elektronických komunikací je třeba poskytnout dostatek času na prostudování podmínek aukce a přijetí závazného rozhodnutí, které musí nutně projít vnitřním schvalovacím procesem. Navíc se navrhovaná lhůta překrývá s obdobím letních dovolených, které může schvalovací procesy zpomalit.

Připomínka č.5

4.1.1 Pásmo 800 MHz

Navrhujeme text „Pro podávání nabídek pro kmitočty z pásma 800 MHz je stanoven maximální limit tak, aby objem spektra získaný v tomto výběrovém řízení nepřekročil 2 x 15 MHz.“ nahradit textem:

„Pro podávání nabídek pro kmitočty z pásma 800 MHz je stanoven maximální limit tak, aby objem spektra získaný v tomto výběrovém řízení v souhrnu s objemem kmitočtů v pásmu 900 MHz nepřekročil 2 x 20 MHz.“

Odůvodnění:

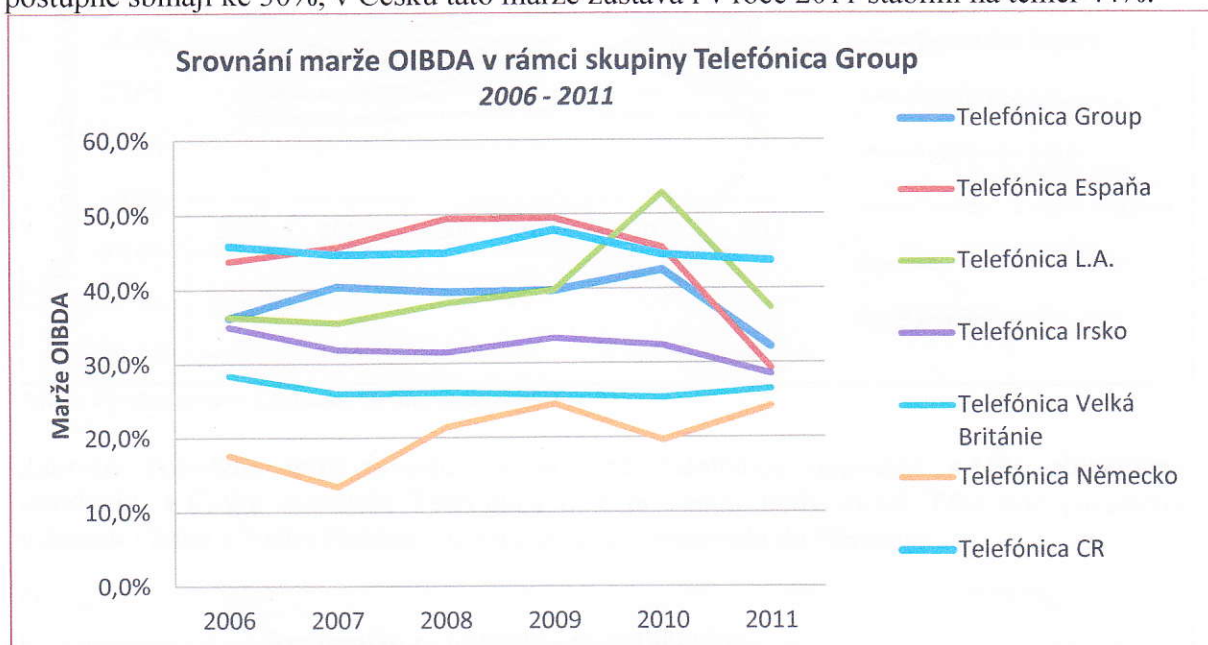
Navrhované podmínky by vedly k zakonzervování oligopolu současných mobilních operátorů se všemi negativními průvodními jevy. Obě pásma 800 MHz a 900 MHz jsou harmonizována pro širokopásmové aplikace a vhodná pro nasazení technologie LTE. S ohledem na navrhovanou platnost přidělu 15 let je třeba předpokládat, že během tohoto období dojde k migraci stávajících GSM sítí na 4G technologie a budoucí konkurence se bude odehrávat na technologické platformě LTE-Advanced. Pokud se má na českém mobilním trhu zvýšit konkurence, je nutné přilákat do aukce nové investory, kteří pro dlouhodobé udržení efektivní konkurenceschopnosti se stávajícími operátory potřebují získat kmitočty ve všech nabízených pásmech, včetně 800 MHz. V přímé soutěži se stávajícími operátory však nemohou uspět, protože hodnota kmitočtů je pro každou skupinu operátorů diametrálně odlišná, i když se v obou případech odvíjí od potenciálních budoucích příjmů. Zatímco však hodnota kmitočtů pro stávající operátory je založena na budoucím cash flow z oligopolních příjmů, hodnota kmitočtů pro nové uchazeče je odvozena od budoucích nízkých cen, jejichž pokles svým vstupem na trh způsobí. Navrhované doprovodné podmínky ve formě přístupu nového operátora do nově budovaných sítí v pásmu 800 MHz tento problém neřeší, protože nový operátor nebude mít kontrolu nad tempem výstavby mobilní sítě v pásmu 800 MHz ze strany stávajících mobilních operátorů, její hustotou, technologickou úrovní ani cenou za přístup k této síti. Tento problém je dále umocněn návrhem na umožnění využití 3G sítí ke splnění rozvojových kritérií, což by vedlo k oddálení budování 4G sítí stávajícími operátory.

Podmínky aukce musí vzít v úvahu existenci oligopolu na trhu mobilních služeb elektronických komunikací v České republice, který neumožňuje férovou soutěž mezi stávajícími operátory na jedné straně a potenciálními novými uchazeči na druhé straně bez aplikování prvků pozitivní diskriminace. Díky svému oligopolnímu postavení realizují mobilní operátoři Telefónica Czech Republic a T-Mobile Czech Republic na českém trhu mimořádnou oligopolní marži, která je navíc navýšena o nižší míru investic, než je průměr u jejich mateřských společností i než je běžné v telekomunikačním odvětví. Existenci oligopolních marží prokázal CET podrobnou analýzou, jejíž závěry jsou uvedeny níže.

Oligopol mobilních operátorů, existence oligopolní marže a investiční deficit:

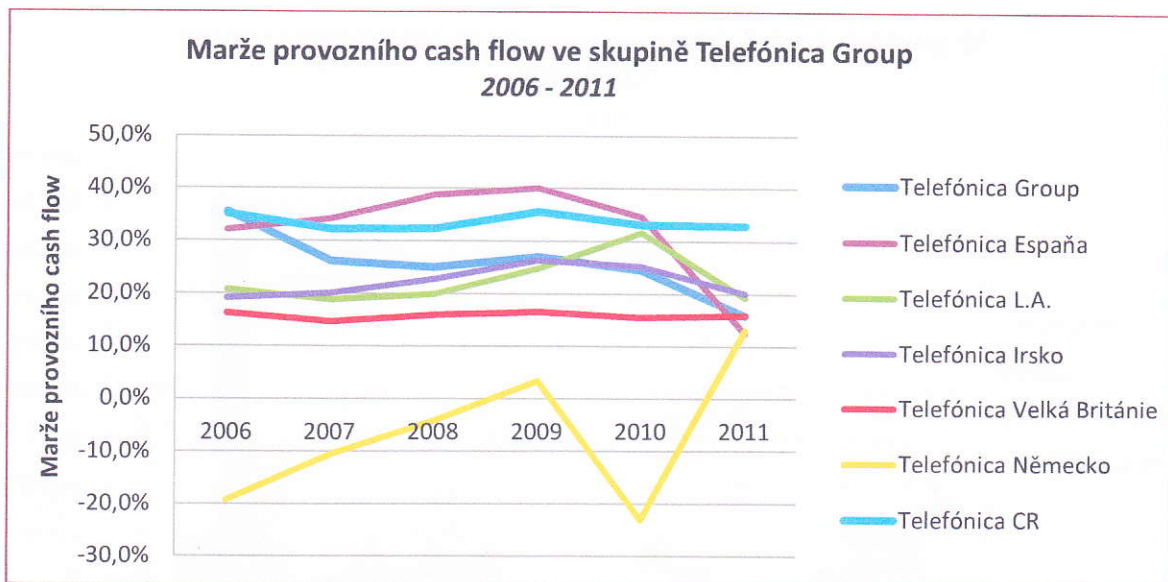
Společnosti Telefónica O2, T-Mobile a Vodafone zaujímají s celkovým obratem 100 miliard Kč téměř 80% podíl českého trhu elektronických komunikací (*údaje za rok 2010*) a díky svému oligopolnímu postavení realizují celkovou oligopolní marži v průměrné výši 18 miliard Kč ročně. Na této oligopolní marži se Telefónica O2 podílí 12 miliardami Kč a T-Mobile 6 miliardami Kč. Od roku 2006 se těmito dvěma mobilními operátory podařilo na českém trhu realizovat celkovou oligopolní marži za téměř 110 miliard Kč ve formě nadprůměrných marží a v podobě nízké míry investic ve srovnání s ostatními částmi svých nadnárodních skupin i s běžnou praxí v odvětví.

Průměrná marže OIBDA Telefónica Czech Republic za posledních šest let činila 45% a je nejvyšší z celé skupiny Telefónica Group. Marže OIBDA Telefónica Czech Republic byla mezi lety 2006 – 2011 velmi stabilní a za celou dobu klesla o pouhé 2 procentní body. Výrazný propad téměř o 15 procentních bodů zaznamenala Telefónica v roce 2011 na domácím španělském trhu. Zatímco marže OIBDA v ostatních částech skupiny Telefónica se postupně sbíhají ke 30%, v Česku tato marže zůstává i v roce 2011 stabilní na téměř 44%.



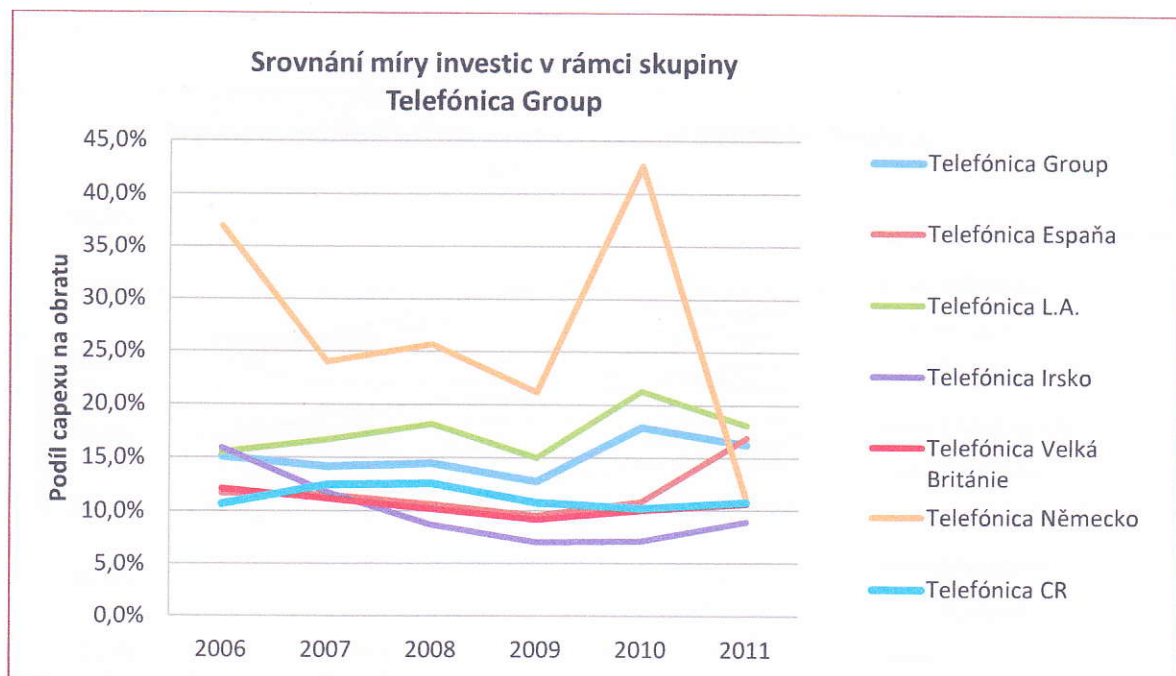
Zdroj: výroční zprávy Telefónica Group, analýza CET

Telefónica Czech Republic vykazuje dlouhodobě stabilní marži provozního cash flow a s průměrnými 34% je nejvyšší v rámci celé skupiny Telefónica. Zatímco marže provozního cash flow skupiny Telefónica klesla v roce 2011 o 20 procentních bodů oproti roku 2006, především kvůli hlubokému propadu ve Španělsku, marže české pobočky klesla ve stejném období o pouhé dva procentní body. Po masivních investicích v Německu se tamní marže v roce 2011 zvedla na 13% a přiblížila se průměru skupiny ve výši 16%.



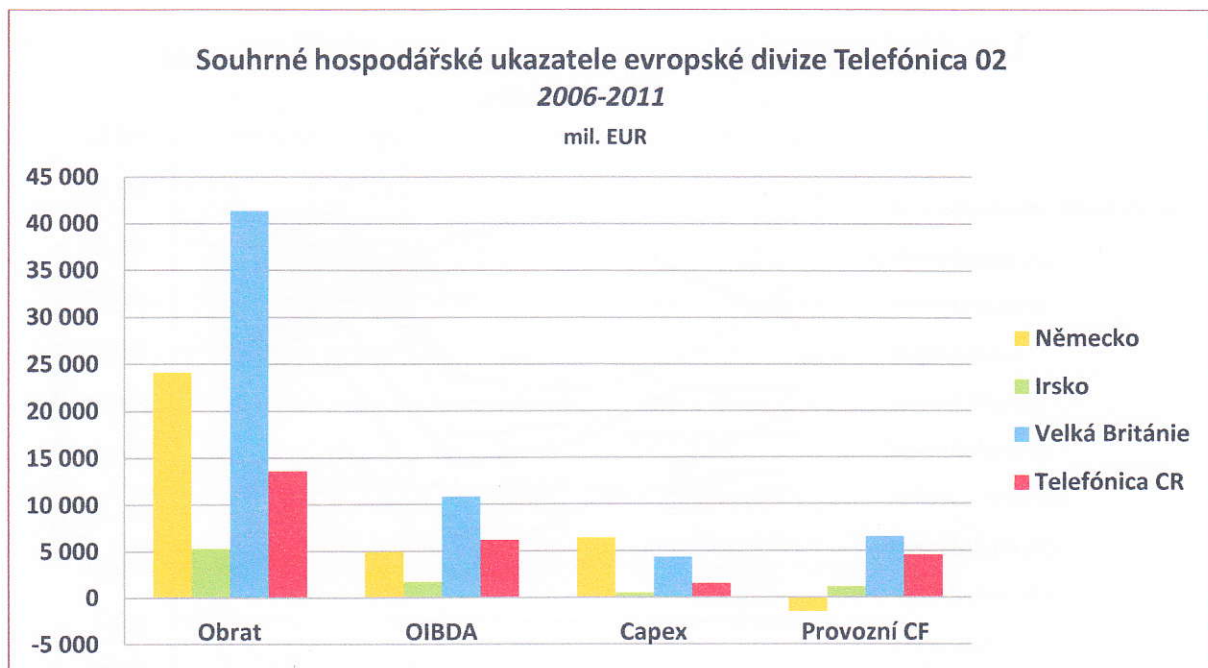
Zdroj: Výroční zprávy Telefónica Group, analýza CET

Zatímco průměrná míra investic ve skupině Telefónica odpovídá s 15% globálnímu standardu, v Česku investuje Telefónica o 4 procentní body méně. Obdobné parametry vykazují i Irsko a Velká Británie, nejvíce investic směřovalo do Německa.



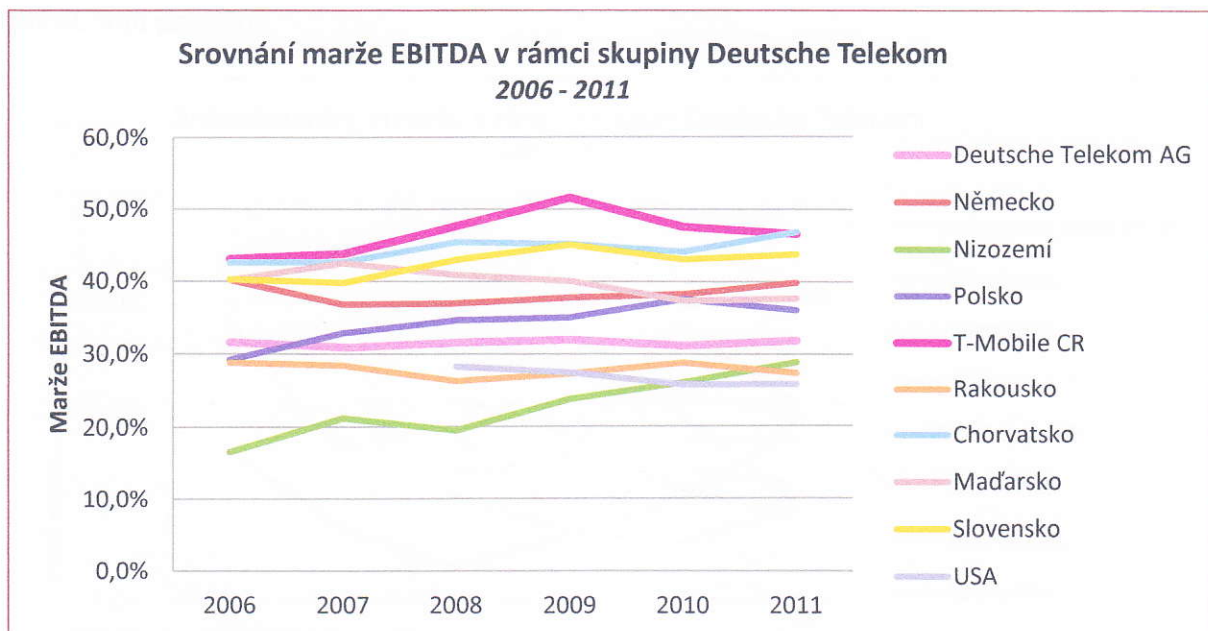
Zdroj: výroční zprávy Telefónica Group, analýza CET

V letech 2006 – 2011 se česká pobočka podílela 16% na obrátu, 25% na marži OIBDA, 39% na provozním cash flow, ale pouhými 12% na investičních výdajích evropské divize skupiny Telefónica O2.



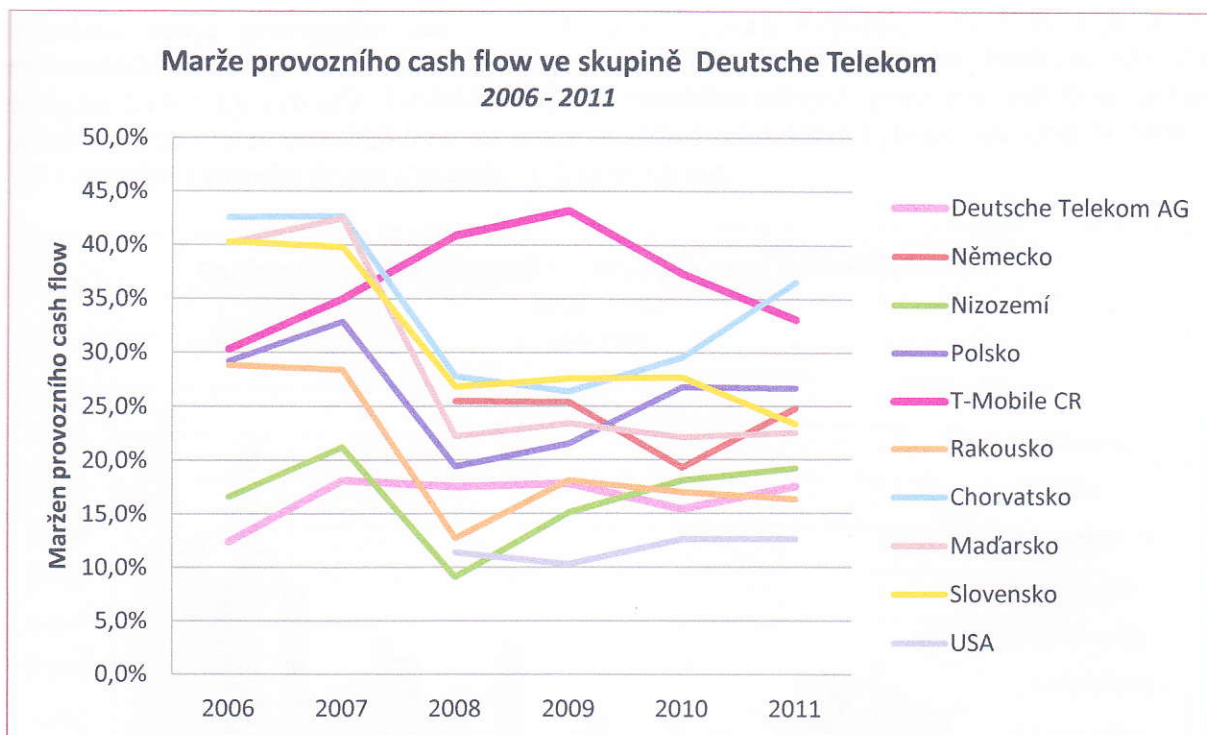
Zdroj: Výroční zprávy Telefónica Group, analýza CET

T-Mobile Czech Republic vykazuje nejvyšší marži EBITDA v rámci Deutsche Telekom AG - s téměř 47% je o 15 procentních bodů vyšší než je průměr skupiny, který se pohybuje mírně nad 30%.



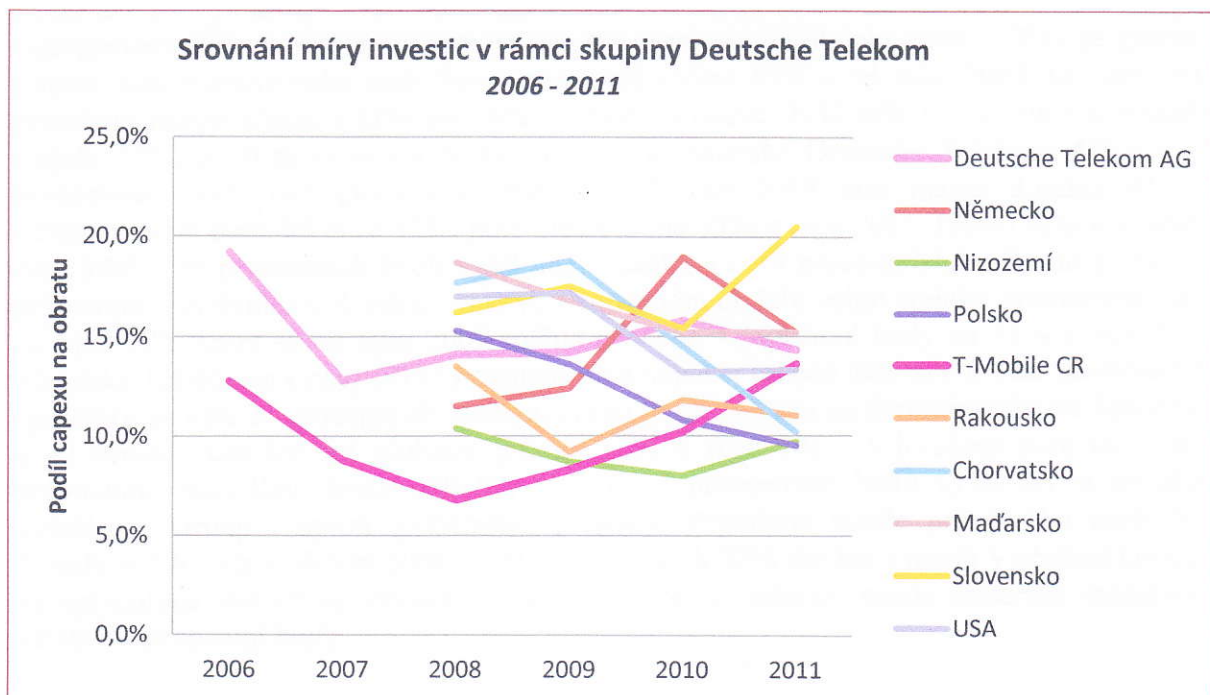
Zdroj: výroční zprávy Deutsche Telekom AG, analýza CET

I přes mírný pokles v posledních dvou letech vykazuje T-Mobile Czech Republic dlouhodobě nejvyšší marži provozního cash flow v rámci celé skupiny Deutsche Telekom. Zatímco ve většině zemí došlo po roce 2007 v důsledku ekonomické krize k výraznému poklesu marže provozního cash flow, v Česku ve stejném období marže vzrostla a překročila 40%.



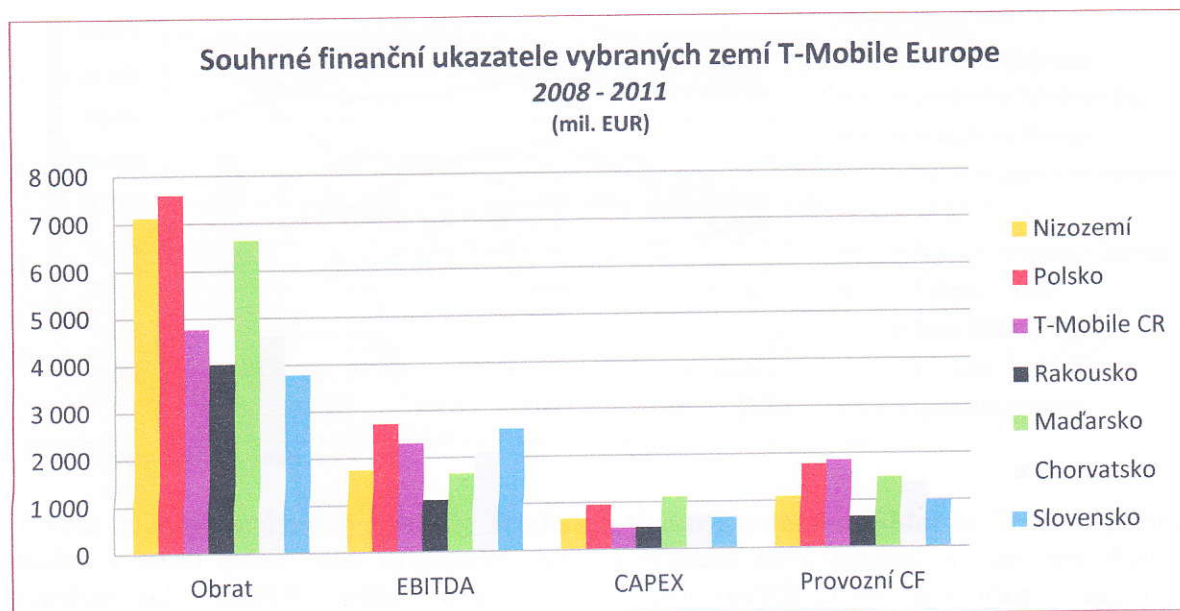
Zdroj: výroční zprávy Deutsche Telekom AG, analýza CET

Míra investic T-Mobile Czech Republic se dlouhodobě pohybuje o více než 5 procentních bodů pod úroveň skupiny Deutsche Telekom a teprve v posledním roce se přiblížila k jejímu globálnímu průměru.



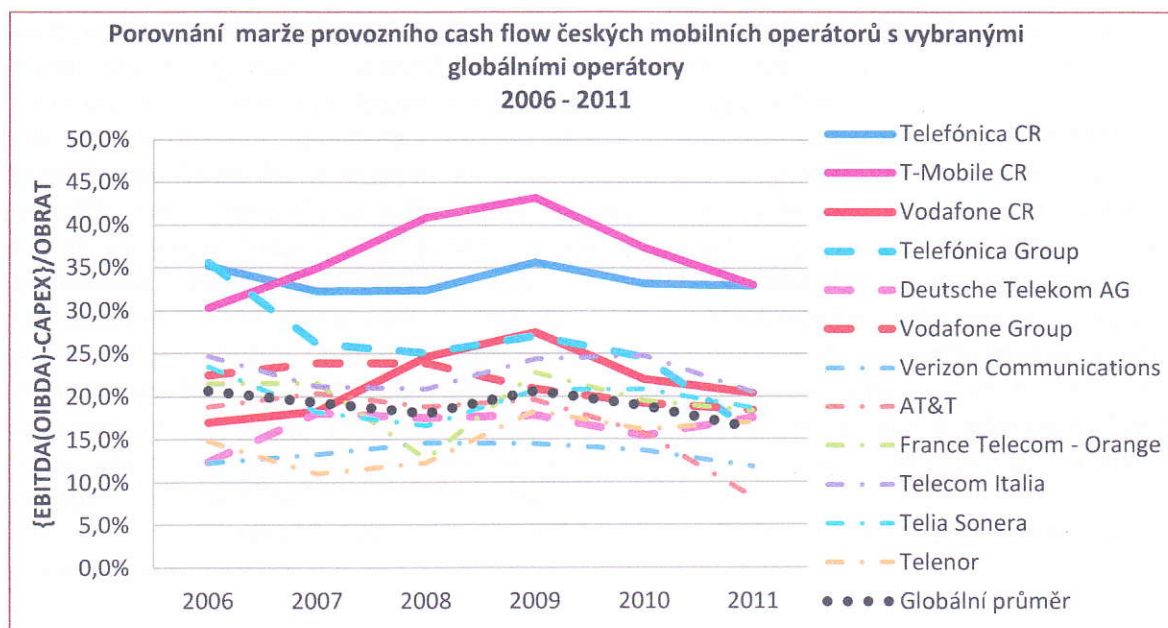
Zdroj: výroční zprávy Deutsche Telekom AG, analýza CET

Průměrná marže provozního cash flow T-Mobile Czech Republic činí 37% a je o 20 procentních bodů vyšší než v divizi Evropa i v celé skupině Deutsche Telekom AG. Za poslední čtyři roky vytvořil T-Mobile v České republice nejvyšší provozní cash flow, avšak získal nejnižší objem prostředků na investice ze sedmi zemí, které byly po celé období 2008 – 2011 součástí evropské divize Deutsche Telekom Group.



Zdroj: Výroční zprávy Deutsche Telekom Group, analýza CET

Existenci oligopolní marže společností Telefónica Czech Republic a T-Mobile Czech Republic lze prokázat i porovnáním jejich marže provozního cash flow s průměrem reprezentativního vzorku největších globálních operátorů. V období 2006 – 2011 se globální průměr marže provozního cash flow pohyboval kolem 19% a od roku 2009 do roku 2011 průměrná marže klesla z 21% na 16%. Průměrná marže T-Mobile CR činila v uvedeném období 37%, o 20 procentních bodů více než u mateřské Deutsche Telekom AG a o 18 procentních bodů nad globálním průměrem. V roce 2008 tato marže dosáhla 41% a v následujícím roce dokonce 43%, poté klesla až na 33% v roce 2011. Přesto byla v loňském roce ještě o 16 procentních bodů vyšší než u matky a o 17 procentních bodů nad globálním průměrem. Telefónica CR vykazovala ve sledovaném období velmi stabilní průměrnou marži ve výši 34%, která se od roku 2009 snížila o pouhé 3 procentní body na 33% v roce 2011. Mateřská Telefónica Group přitom zaznamenala největší propad této marže mezi sledovanými operátory ve výši 20 procentních bodů, zejména kvůli poklesu na domácím trhu ve Španělsku a v Latinské Americe, na globální průměr 16% v roce 2011. V loňském roce tak marže provozního cash flow české pobočky byla o 17 procentních bodů vyšší než u mateřské Telefónica Group i oproti globálnímu průměru. Průměrná marže provozního cash flow Vodafone CR byla v období 2006 – 2011 při necelých 22% shodná s marží Vodafone Group a za uplynulých šest let se zvýšila o 3 procentní body, zatímco marže mateřské společnosti klesla o 4 procentní body.



Zdroj: výroční zprávy, analýza CET

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že Telefónica Czech Republic a T-Mobile Czech Republic budou v aukci bránit svoje oligopolní marže a případní noví uchazeči s nimi nemohou v otevřené aukci soutěžit. Jedinou cestou pro přilákání nových investorů k účasti v aukci je pozitivní diskriminace, například formou vhodně nastavených spektrálních limitů. V opačném případě budou nabízené kmitočty rozděleny mezi stávající operátory a oligopol mobilních hlasových a úzkopásmových služeb bude plynule transformován v oligopol mobilních širokopásmových služeb, se všemi negativními dopady na míru investic v sektoru elektronických komunikací, kvalitu a cenovou úroveň nabízených služeb, rozvoj internetové ekonomiky i mezinárodní konkurenceschopnost České republiky.

Připomínka č.6

4.1.2 Pásmo 1800 MHz

Navrhujeme spojit úsek 1842,3–1842,9/1747,3-1747,9 MHz, zařazený do bloku B2, s úsekem 1842,9-1857,9/1747,9-1762,9 MHz do jednoho celistvého bloku B1 tak, jak bylo navrhováno v původním návrhu Základních principů výběrového řízení – aukce na udělení práv k využívání rádiových kmitočtů v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz, které Úřad předložil k veřejné konzultaci 1. září 2011.

Odůvodnění:

Jak je uvedeno v kapitole 5.1.2 Podmínky využívání rádiových kmitočtů v pásmu 1800 MHz tohoto „Návrhu vyhlášení“, v souladu s normami o LTE vydanými ETSI je pro systémy LTE nutné uplatnit odstup nejméně 200 kHz mezi hranou kanálu LTE a hranou kanálu nosného kmitočtu GSM mezi sousedícími sítěmi LTE a GSM. V případě interferencí mezi různými technologiemi využívanými v tomto pásmu má přednost vždy systém GSM, tzn. mitigační

opatření k omezení interferencí realizuje provozovatel sítě jiné než GSM. Z toho vyplývá, že držitel přidělu by mohl efektivně využívat kmitočtový úsek o šířce 2 x 14,6 MHz, což neumožňuje plně využít možností technologie LTE pracující s 5 MHz kanály a znevýhodňuje potenciálního nového operátora i v tomto pásmu. Oddělením přilehlého úseku 0,6 MHz na spodní straně bloku B1 dochází ke znehodnocení tohoto uceleného bloku, který by mohl být okamžitě využit pro LTE síť a širokopásmové služby. Sousední přiděl společnosti T-Mobile již má souvislou šířku 2 x 17,8 MHz a jeho rozšíření o 0,6 MHz nemá žádné logické opodstatnění. Považujeme oddělení úseku 0,6 MHz z bloku B1 za diskriminační vůči potenciálním novým operátorům a odporující všem proklamovaným cílům aukce – omezuje rozvoj nových služeb, zpomaluje technologickou inovaci, vede k neefektivnímu využití jednotlivých částí kmitočtového spektra, brzdí hospodářskou soutěž a místo vytvoření podmínek pro případný vstup dalších subjektů na trh jim vytváří umělé překážky. Tento postup má velmi negativní vliv na posuzování případné účasti v aukci ze strany potenciálních investorů a odradí případné zájemce o vstup na český mobilní trh.

Tuto připomínku rovněž odůvodňujeme existencí mobilního oligopolu zdokumentovaného v rámci připomínky č.5.

Připomínka č.7

4.1.3 Pásmo 2600 MHz:

Navrhujeme text „Pro podávání nabídek pro kmitočty z párové části pásma 2600 MHz je stanoven maximální limit tak, aby objem spektra získaný v tomto výběrovém řízení nepřekročil 2 x 20 MHz.“ nahradit textem:

„Pro podávání nabídek pro kmitočty z pásma 2600 MHz je stanoven maximální limit tak, aby objem spektra získaný v tomto výběrovém řízení v souhrnu s objemem kmitočtů v pásmu 2100 MHz nepřekročil 2 x 35 MHz.“

Odůvodnění:

Realizace aukce dle „Návrhu vyhlášení“ by umožnila případnému novému operátorovi získat maximálně 2x10 MHz v párové části pásma 2600 MHz. To je příliš málo pro udržení dlouhodobé a efektivní konkurenceschopnosti se stávajícími operátory. Jestliže má mít případný nový operátor možnost získat v aukci rádiové kmitočty „v rozsahu i množství obdobném, který mají v ČR k dispozici současní poskytovatelé mobilních služeb“, musí dostat příležitost vydražit dostatečné množství kmitočtů v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz, protože pásma 900 MHz a 2100 MHz již byla rozdělena mezi stávající mobilní operátory. Jak již bylo zdůvodněno na jiných místech těchto připomínek, z důvodu rozdílné hodnoty kmitočtů pro stávající a potenciální nové operátory mohou případní noví uchazeči vydražit kmitočty pouze s pomocí kmitočtových limitů nebo dvoukolové aukce. Navíc stávající mobilní operátoři dosud plně nevyužívají pásmo 2100 MHz a mohou s jeho pomocí nadále rozvíjet mobilní technologie 3G a nabízet na jejich platformě širokopásmové služby v rozsahu a kvalitě srovnatelné se službami provozovanými na současné technologické platformě LTE. Dokud plně nevyčerpají potenciál kmitočtového pásma 2100 MHz, nebudou motivováni budovat novou LTE síť v pásmu 2600 MHz.

Tuto připomínku rovněž odůvodňujeme existencí mobilního oligopolu zdokumentovaného v rámci připomínky č.5.

Připomínka č.8

4.2 Cena za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů

K navrhované výši cen za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů vydražených v aukci nemáme připomínky. Nicméně s ohledem na celkovou výši investic nutnou k vybudování nové celoplošné mobilní sítě 4G, nároky na velikost počátečního vlastního kapitálu a realistické předpoklady budoucích příjmů navrhuje, aby úhrada ceny za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů vydražených v aukci byla rozdělena do pěti rovnoměrných ročních splátek.

Odůvodnění:

Pokud má Česká republika skutečný zájem na vybudování nové celoplošné mobilní sítě kompletně založené na 4G platformě (s největší pravděpodobností s použitím technologie LTE), musí být podmínky aukce atraktivní pro soukromé investory, ať už domácí nebo zahraniční. Na základě vyvolávacích cen navrhovaných Úřadem hodnota minimálního množství kmitočtů, které nový operátor musí získat pro vybudování plnohodnotné sítě 4G, představuje přibližně polovinu vlastního kapitálu potřebného pro založení a vybudování mobilního operátora *“na zelené louce”*. V dnešním globalizovaném světě převládá poptávka po investicích nad jejich nabídkou a investoři v sektoru telekomunikací se zaměřují především na rychle se rozvíjející trhy Asie, Středního Východu, Afriky a Latinské Ameriky. Kmitočtové spektrum vhodné pro budování 4G sítí se uvolňuje a nabízí investorům prostřednictvím aukcí po celém světě včetně Evropy, kde jen v letošním a příštím roce jsou aukce kmitočtů obsahující digitální dividendu vedle České republiky plánovány například i ve Velké Británii, Irsku, Holandsku, Polsku, Maďarsku, Rumunsku, na Slovensku a ve Finsku. Rozložení úhrady cen za kmitočtové příděly považujeme za jeden ze základních předpokladů pro podnícení zájmu nových investorů o účast v aukci.

Možnost rozložení plateb za kmitočtové příděly již byla použita v aukci na kmitočty v pásmu 2100 MHz v roce 2001 a tato varianta je používána i v zahraničí, například ve Finsku, které pro chystanou aukci kmitočtů v pásmu 800 MHz plánuje rozdělení splátek do pěti let. Pokud navrhované rozložení úhrady ceny za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů vydražených v aukci do pěti ročních splátek neumožní interpretace Zákona o elektronických komunikacích, je možné tento Zákon před vlastní realizací aukce jednoduchým dodatkem novelizovat. Jsme přesvědčeni, že přilákání nových investic do sektoru elektronických komunikací je natolik významné pro udržení mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky, že takovouto drobnou novelu zákona dostatečně ospravedlňuje.

Připomínka č. 9**5.1.4 Vydávání a změna individuálního oprávnění a zkušební provoz**

Navrhujeme poslední odstavec od “*Ovlivňování okolních pásem ...*” až do konce článku vypustit.

Odůvodnění:

Problematika nekompatibility a rušení je řešena detailně v dokumentu “*vyhlášení vyberoveho rizeni_20_03_2012_priloha_6_postup_pri_setreni_ruseni.pdf*”, a proto není důvod toto duplicitně řešit v článku 5.1.4. Není nám jasné, proč by postup pro šetření stížností, popsáný v příloze 6, který funguje pro ostatní frekvence, neměl fungovat i u LTE. V článku 5.1.4 rovněž chybí definice “*zkušebního provozu*” a případné spory mohou ohrozit splnění závazku pokrytí.

Připomínka č.10**5.3.1 Rozvojová kritéria pro využívání rádiových kmitočtů v pásmu 800 MHz**

Nesouhlasíme s tím, aby si mohl “*držitel přidělu v pásmu 800 MHz v období před uplynutím lhůty uvedené v písmenu d) započítávat do plnění povinností pokrytí specifikovaných v písmenu b) i služby poskytované na veřejné komunikační síti s využitím rádiových kmitočtů v pásmu 2100 MHz (3G služby), pokud tyto služby umožňují zákazníkům vysokorychlostní připojení v kvalitě uvedené v písmenu b)*” a navrhujeme tuto možnost v aukčních podmínkách zrušit.

Odůvodnění:

Možnost využít síť 3G k plnění rozvojových kritérií je v přímém rozporu s deklarovanými cíli aukce, protože by umožnila stávajícím operátorům odložit budování 4G sítí a zpomalila by technologickou inovaci a rozvoj nových služeb. Tlak stávajících mobilních operátorů na prosazení této možnosti potvrzuje skutečnost, že v dohledné době nemají vážný zájem budovat celoplošné síť 4G, protože ještě plně nevyužily možnosti 3G technologie a plnohodnotné širokopásmové služby ve 4G sítích by kanibalizovaly jejich stávající služby v 3G sítích. Stávající mobilní operátoři jsou držiteli přidělu kmitočtů v pásmu 2100 MHz vhodných pro 3G síť již 11 let v případě Telefónica Czech Republic a T-Mobile Czech Republic, respektive 7 let v případě Vodafone Czech Republic, a v současné době by všichni tři měli mít již dávno vybudované kvalitní celoplošné 3G síť. Zahrnutí 3G sítí do rozvojových kritérií by zcela popřelo samou podstatu aukce, která má přispět k co nejrychlejšímu budování 4G sítí a umožnit obyvatelům, firmám, státním i dalším veřejným institucím v České republice přístup k nejnovějším technologiím.

Uzavření smlouvy o národním roamingu pro veřejné síť provozované s využitím rádiových kmitočtů v pásmu 2100 MHz s Oprávněným zájemcem o národní roaming tento problém neřeší, protože neovlivní tempo investic do nových technologií 4G. Rovněž by tato možnost oddálila vznik virtuálních operátorů, kteří by museli čekat výrazně déle na budování 4G sítí, protože do stávajících 2G a 3G sítí nebudou mít přístup.

Připomínka č. 11:

K vybudování krátkých mikrovlnných spojů mezi základnovými stanicemi a páteří optickou sítí navrhujeme přidělit případným novým operátorům plošně kanály v pásmu 42 GHz na omezenou dobu maximálně šesti let, shodnou se závaznými termíny pro pokrytí. Po uplynutí této doby by veškeré nevyužité kmitočty byly vráceny.

Odůvodnění:

Pro výstavbu mobilní přístupové sítě je nezbytné zajistit vysokokapacitní spoje mezi páteří optickou sítí a jednotlivými rádiovými základnovými stanicemi (RBS), což lze reálně zajistit pouze bezdrátovými bod-bod mikrovlnnými spoji (budování optických kabelů k jednotlivým RBS je investičně a časově příliš náročné a pro rychlé pokrytí celého území ČR nereálné). Stávající operátoři již mají vybudovanou hustou síť RBS s konektivitou jak pomocí optických kabelů, tak mikrovlnných spojů. I při velice konzervativním odhadu budou moci minimálně 1/3 těchto lokalit použít i pro výstavbu 4G sítě. Navíc disponují celoplošným přidělem kmitočtů pro bod-bod spoje v pásmu 28 GHz. Využití pásma 42 GHz by novému operátorovi umožnilo efektivněji plánovat a budovat mobilní síť zejména v městských aglomeracích a snížilo jeho administrativní zátěž. Tento návrh by vedl k efektivnímu využití dotčeného pásma, protože by nový operátor nemohl dlouhodobě držet nevyužité kmitočty.

Připomínka č.12

Navrhujeme, aby součástí podmínek přidělu byl závazek ze strany ČTÚ, že kmitočtová koordinace a přidělení kanálu pro jednotlivé mikrovlnné spoje proběhnou nejpozději do 2 týdnů od podání žádosti.

Odůvodnění:

V některých lokalitách, zejména venkovských, bude nutné pro mikrovlnné spoje použít i jiná pásma, než například 42 GHz zmiňované v Připomínce č.10. U některých pásem je současná lhůta pro získání informace, zde je možné v dané lokalitě mikrovlnný spoj zřídit, jeden měsíc, v případě nutnosti mezinárodní koordinace i více. Přitom se může stát, že operátor se po měsíci dozví, že v dané oblasti nejsou v požadovaném pásmu volné kmitočty. Zkrácení lhůt by urychlilo plánování i budování nové mobilní sítě. Zároveň platí i odůvodnění uvedené u Připomínky č.11.

Připomínka č.13

Navrhujeme, aby ČTÚ zrušil dvojí zpoplatnění rádiových kmitočtů při použití obou polarizací v jednom kanále.

Odůvodnění:

Pro zvýšení kapacity mikrovlnných spojů je vhodné před nasazením dalších kanálů využít obou polarizací. V současné době však ČTÚ vybírá poplatky za využití kmitočtů za každou

polarizaci zvláště. Odstranění tohoto dvojího zpoplatnění by vedlo k efektivnějšímu využívání rádiového spektra, protože operátoři by byli více motivováni k využití obou polarizací dříve, než požádají o další kanál.

Připomínka č.14

Navrhujeme, aby v rámci podmínek aukce ČTÚ uložil stávajícím operátorům povinnost sdílení anténních systémů s novými operátory a zabránil jim blokovat využití lokalit vhodných pro výstavbu základnových stanic. V případě, že umístění dalších anténních systémů či jiného telekomunikačního zařízení by bylo spojené s novými investicemi, je možné požadovat jejich úhradu ze strany nového operátora. ČTÚ by měl rovněž zamezit, aby stávající operátoři blokovali přístup nového operátora prostřednictvím svých smluv s majiteli lokalit (pozemků, střech apod.), kde je jejich telekomunikační zařízení umístěno.

Odůvodnění:

V České republice je stávajícími třemi mobilními operátory využívána již většina lokalit vhodných k umístění anténních systémů a dalšího telekomunikačního zařízení. Pro nového operátora bude velmi obtížné, spíše nemožné, vybudovat celoplošnou mobilní síť na zcela nových lokalitách. Nutně bude muset využít lokalit, kde je v současné době umístěna technologie jednoho i více mobilních operátorů. Stávající mobilní operátoři budou mít zcela přirozeně zájem, aby výstavbu další sítě zpomalily a zkomplikovaly. Bez aktivního přispění ČTÚ v tomto směru bude obtížné pro případného nového operátora naplnit rozvojová kritéria a vybudovat mobilní síť v požadovaných termínech. Kolokace více rádiových systémů v jedné lokalitě je rovněž v zájmu snížení negativních dopadů na životní prostředí.